

مرکز مجازی امام صادق علیه السلام

الروضه البهیه فی شرح اللمعة الدمشقیة (احیاء موات)

شناخت زمین موات

درس ۵

استاد وافی

ملاک تشخیص احیاء

از سوی شارع نص خاصی در مورد ملاک و میزان برای تمییز احیاء اراضی موات بیان نشده است، لذا مرجع تشخیص احیاء، عرف خواهد بود.

عرف در مقام بیان مناط احیاء موات برای زراعت، شروطی را ذکر کرده است.

۱. قطع اشجار.

۲. قطع آبی که بر زمین مستولی شده.

۳. تحجیر، اعم از این که: دیوار، مرز یا مسناه بسازد.

۴. به آن زمین آبرسانی کند.

تعریف مرز و مسناه

مرز: به مقدار خاکی گفته می شود که محیی، در اطراف زمین انباشته می کند تا این که به صورت مرزی در آمده و موجب تمییز از سایر زمینها شود.

مسناه: مراد از این اصطلاح همان معنای مرز است منتهی فرقی این است که میزان خاک انباشته شده در مسناه، بیش از مرز است.

اخلال در شروط

شهید ثانی می فرماید: محیی که زمین موات را به قصد زراعت، احیاء می کند باید تمام شروط را انجام بدهد تا احیاء صدق کرده و به تبع مالک شود.

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

پس کسی که در یکی از شروط مذکور، اخلال کند و آن را انجام ندهد، احیاء صدق نمی کند، بلکه این عمل او به عنوان تحجیر، شناخت می شود.

قول اقوی در مساله

شهید ثانی در ابتداء فرمودند: اخلال در شروط، موجب عدم تحقق احیاء است. اما در ادامه می فرماید: «الاقوی الاکتفاء بكل واحد من الامور» البته اتیان آن شرط واحد باید توأم با سوق الماء باشد، تا اینکه عنوان احیاء، صدق کند.

احیاء با دیوار

آیا ساختن دیوار، مصداق احیاء است؟ بستگی به قصد محیی دارد.

۱. اگر قصد محیی، ساختن حظیره (طویلله) و محلی برای جمع آروی هیزم و ... باشد، صرف دیوار دال بر احیاء عند العرف خواهد بود.

۲. اگر قصد محیی، ساختن خانه باشد، صرف دیوار دال بر احیاء نخواهد بود و نیاز به سقف است.